

akti+

ARMÁDA

VS COVID

Připraveno
ve spolupráci
s redakcí:

Covid-19:

15 měsíců, 24 operací, 20 tisíc nasazených

V lednu 2020 vyhlásila Světová zdravotnická organizace kvůli epidemii onemocnění covid-19 globální stav zdravotní nouze. Dne 11. března označila šíření nákazy za pandemii. V České republice byly první případy zaznamenány 1. března 2020 a Armáda České republiky se do boje zapojila v podstatě okamžitě.

Vláda pověřila armádu během patnácti měsíců celkem dvaceti čtyřmi různými úkoly – operacemi. Vojáci pomáhali složkám integrovaného záchranného systému a policii ve všech krajích. Během obou vln pandemie více než 20 tisíc vojáků sloužilo v nemocnicích, domovech se sociální službou, na hranicích, okresech, pomáhalo v call centrech, odběrových místech, testovacích nebo očkovacích centrech. Někteří vojáci byli nasazeni opakovaně a k různým úkolům.

Vedle nových úkolů bylo hlavním cílem zajistit dlouhodobou udržitelnost a fungování celého

systemu. Zde se vyplatila taktika: přizpůsobit se, rozložit síly a nevyčerpat zdroje. Vojáci se střídali v pravidelných cyklech, většinou po čtrnácti dnech tak, aby si odpočinuli a stíhali částečně omezené úkoly u svých jednotek. Pečlivé plánování a příprava umožnily vyřešit krizi a čelit strategickému šoku, který způsobila pandemie doslova ze dne na den.

Armáda jako první přijala velmi rychle přísná protiepidemická opatření. Vlastně ještě dříve, než byla zaváděna celorepublikově. Útvary omezily postupně svůj výcvik a běžné úkoly na nezbytně nutné minimum. Nejprve proto, aby se snížil kontakt mezi různými kolektivy, a následně kvůli novým úkolům. Cílem bylo zajistit udržitelnost chodu všech jednotek. Číslo nakažených vojáků nebo vojáků v karanténách se tak podařilo i v nejkritičtějších momentech udržet na nízkých hodnotách.

Klíčovým místem řízení boje s pandemií se stalo Velitelství pro operace. Ihned bylo

posíleno operační centrum hlavního místa velení ozbrojených sil ČR, kde pracovali v nepřetržitém provozu vojáci operačního velitelství, sekce vojenského zdravotnictví MO, pozemních a vzdušných sil, kybernetických sil a informačních operací, a Vojenské policie. Operační velitelství mělo také dva zástupce v místě celorepublikového řízení a koordinace všech opatření – Ústředním krizovým štábu. Těmi byli generálporučík Josef Kopecký a plukovník gšt. David Schnábel. Další příslušníci armády fungovali v pracovních skupinách Ústředního krizového štábu. Zástupce velitele operačního velitelství generálmajor Petr Procházka byl jmenován z pověření velitelem armádního týmu pracujícího při Ministerstvu zdravotnictví ČR v rámci pandemie covid-19. Armáda pracovala v právním rámci nařízení vlády České republiky. V reakci na pandemickou situaci a požadovanou pomoc AČR bylo vydáno pět takových nařízení.

Vláda ČR vyhlásila dvakrát nouzový stav – od 12. března do 17. května 2020 a následně od 5. října 2020 do 11. dubna 2021.

Text: plk. Magdalena Dvořáková, foto: archiv AČR

„Všechno to začalo urgentní potřebou rychle získat a zpracovat data z různých míst,“ komentuje důvod vzniku první z aplikací plukovník Šnajdárek. S narůstající potřebou testování na počátku pandemie bylo nutné evidovat všechny odebrané vzorky a distribuovat je do laboratoří s volnou kapacitou, aby nedocházelo k jejich hromadění na jednom místě a lidé měli výsledky co nejdříve. Aby i epidemiologové znali včas výsledky testování, a mohli tak okamžitě dohledávat kontakty pozitivně testovaných osob s cílem předejít dalšímu šíření nákazy, vznikla potřeba vytvoření jednotné elektronické žádanky v rámci Informačního systému infekční nemoci (ISIN). Díky e-žádance se výsledky ihned zobrazují i v systému, který byl speciálně vytvořen pro tzv. trasování na hygienických stanicích. S narůstajícím počtem případů přibyl i požadavek na řešení logistického zabezpečení a sledování distribuce materiálu. Nakonec bylo potřeba vyřešit celý systém očkování. Vývoj epidemické situace a požadavky epidemiologů, zdravotníků, analytiků, ale i občanů postupně určovaly potřeby údržby a rozvoje již existujících IT nástrojů.

Základní IT nástroje

Prvním z produktů, které tým vyvinul, je systém Covid Forms Application (CFA). Shromažďují se v něm potřebná data z laboratoří, odběrných a očkovacích míst a současně slouží jako logistický nástroj, a to i pro distribuci vakcín praktickým lékařům. Především je ale nástrojem epidemiologickým. Hygienické stanice touto cestou hlásí neobvyklé nebo rizikové události, na které je potřeba se zaměřit, a dohromady s ostatními zmíněnými daty pak vše slouží jako podklad Ministerstvu zdravotnictví pro tvorbu protiepidemických opatření platných pro celou ČR. Dalším IT nástrojem, na jehož vývoji se armádní tým podílel, je Dashboard. V něm jsou všechna zmíněná data (z laboratoří, odběrných míst, call center apod.) vizualizovaná ve formě map, grafů či tabulek. Výstupy z Dashboardu jsou zásadní nejen pro analýzu, ale slouží i pro krizový management krajů, Ústřední krizový štáb, vládu a premiéra. Stejně jako Dashboard byl vytvořen Národní dispečink lůžkové péče, který propojoval veškerá lůžková zařízení a byl jedním ze základních nástrojů pro realizaci pozemních a leteckých přesunů pacientů v rámci ČR. Pro online přehled o epidemické situaci, konkrétně o počtu nových případů, ale zejména pro potřeby občanů, byla ve spolupráci s Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS) vytvořena tzv. e-žádanka. Díky ní v případě podezření na onemocnění lékař vystaví žádanku na test „na dálku“ a odešle ji do centrálního systému, odkud si ji dohledá jakékoli odběrové místo, kam se dotyčný dostaví, a poté i laboratoř. Pacient

Vstupní menu Centrálního registračního systému

Plukovník Petr Šnajdárek se svým týmem vytvořil IT nástroje, které byly integrovány do zdravotnického systému. Jejich využívání bude pokračovat i po skončení pandemie.

tak nemusí riskovat návštěvu lékaře, kde by mohl ohrozit i ostatní. Výsledek vyšetření se po zadání laboratoří okamžitě zobrazí jak ošetřujícímu lékaři, který v případě potvrzení onemocnění vystaví e-neschopenku, tak také hygienické stanici, která s nemocným provede epidemiologické šetření a včas dohledá rizikové kontakty. Těm nařídí karanténu, aby nešířily onemocnění dál. „Předpokládá se další využití e-žádanky i pro jiná onemocnění, než je covid-19, což bude pohodlnější nejen pro pacienty, ale i pro lékaře. Současně to zlepší i přehled o výskytu dalších onemocnění v ČR,“ komentuje plukovník Šnajdárek.

Pro efektivní fungování celého systému testování a očkování byl díky spolupráci armádního týmu s Národní agenturou pro

komunikační a informační technologie (NAKIT) a ÚZIS vytvořen Centrální rezervační systém (CRS) pro zajištění odběrů a očkování. Ten slouží jak k rezervaci termínu testování, tak k registraci a rezervaci termínu očkování. Díky CRS se podařilo denně registrovat k očkování v průměru až 24 tisíc lidí. Ve spojitosti s testováním a očkováním a potřebou zabezpečit kontrolu jejich absolvování pro návštěvu služeb, kulturních zařízení a podobně, byly vytvořeny mobilní aplikace čTečka a Tečka, pomocí kterých lze kontrolovat platnost certifikátů. Na vzniku těchto aplikací měla Armáda ČR také velký podíl.

Posledním úkolem, na kterém se armádní tým s ÚZIS a NAKIT aktivně účastní, je tzv. systém O-T-N (prokazování očkování, testování, prodělání nemoci) a green pas, což je digitální

aplikace, která zabezpečí prokazování se o očkování při cestování.

Aby mohly všechny tyto IT nástroje plynule fungovat a sloužit všem uživatelům, byl vytvořen Helpdesk podpory, který zabezpečuje celkem šedesát vojáků z Lipníku nad Bečvou. Střídají se ve směnách tak, aby byla IT podpora poskytována nepřetržitě.

Dalším produktem, který vytvořili vojáci, je např. Manuál použití ochranných pomůcek. Na začátku pandemie personál v civilních zdravotnických a sociálních zařízeních neznal postupy používání ochranných pomůcek. Specialisté z Těchonína jezdili zejména po zařízeních sociální péče v celé republice, aby tamní pracovníky naučili, jak si efektivně obléknout a svléknout kontaminované obleky, jak se v nich pohybovat a nepoškodit jejich ochranu anebo jak je pak zlikvidovat. Manuál vypracovali specialisté z OBO Těchonín, pak jej i nafotili do jednoduché brožury a nakonec k němu ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí také připravili instruktážní video. Stejně tak byly v rámci ČRT AČR vytvořeny metodické pomůcky pro odběrová a očkovací místa, pro laboratoře, praktické lékaře, krajské koordinátory očkování a národní dispečink intenzivní péče.

Cesta dál

Díky všem těmto nově vzniklým IT nástrojům, aktualizaci těch existujících a jejich

Jdeme znovu do toho. Do boje s koronavirem posíláme 68 vojáků na základě rozhodnutí vlády. Pomůžeme s odběry, sběrem dat i analýzou. Začínáme tuto neděli testováním pracovníků OKD. Jsme tam, kde je potřeba.

#JsmeArmada #spolutozvladneme

maximálnímu propojení bylo možné v reálném čase sdílet veškeré potřebné informace se všemi aktéry zapojenými do řešení epidemické krize. Díky nim bylo možné současně zefektivnit systém testování a očkování pro všechny občany a v neposlední řadě i usnadnit a urychlit práci v hygienických stanicích, v nemocnicích při přesunech pacientů a zajistit udržení systému zdravotní péče v ČR. Naprostá většina z těchto nástrojů byla vytvořena tak, aby byla možná

další modifikace, takže budou dále sloužit českému zdravotnictví, a to i mimo pandemii. „I přes všechny problémy, které se tu za poslední rok a půl děly, umožnila pandemie covid-19 udělat velký krok směrem k elektronizaci českého zdravotnictví s nastavením procesů řízení a IT podpory,“ zakončuje plukovník Šnajdárek.

Text: plk. Magdalena Dvořáková a kpt. Petra Polcarová, foto: archiv MZ ČR

Jan Beneš @Bengalor8

Odpověď uživateli @ArmadaCR

Dobrý den, děkujeme za vaši práci. Jen bych se rád poptal, jak se vybírají nemocnice kam jedete pomoci? V Nymburské nemocnici by vás taky potřebovali. :/

1 reply 0 retweets 0 likes 0 shares

Armáda ČR @ArmadaCR · 13.01.2021

Dobrý den, o našem nasazení rozhoduje krizový štáb, kterému hejtmani posílají své žádosti. O přesném postupu si můžete přečíst zde url.cz/Dzc2O 😊

Jak v nouzovém stavu žádat o pomoc armádu acr.army.cz

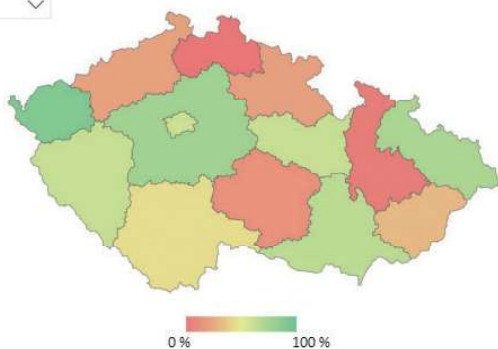
Kapacita laboratoří

Poslední aktualizace dat: 25. 6. 2021 (15:28) [Resetovat filtry](#)

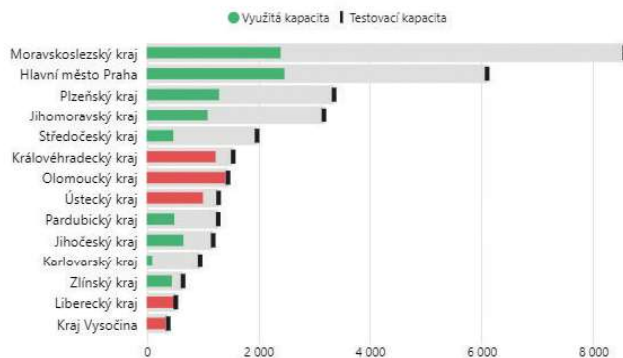
Vyberte den:

12.10.2020

Volná kapacita laboratoří podle krajů

Vyčerpaná kapacita laboratoří podle krajů

Laboratoř	Kraj	Testovací kapacita	Volná kapacita	Volná kapacita v %	Nevyšetřené vzorky z předchozího dne	Vzorků přijatých dnes	Vzorků vyšetřených za předchozí den	Vzorků pozitivních z předchozího dne	Poslední hlášení
SPADIA LAB, a. s., pobočka Ostrava	Moravskoslezský kraj	4 500	4 500	100%	0		64	6	12. 10. 2020 (06:00)
Biopická laboratoř, s. r. o.	Plzeňský kraj	3 000	1 952	65%	0	1 048	840	258	12. 10. 2020 (23:59)
Fakultní nemocnice Brno, OKMI	Jihomoravský kraj	700	700	100%	0				12. 10. 2020 (18:00)
ÚLD OKB Fakultní nemocnice Ostrava	Moravskoslezský kraj	1 000	691	69%	0	309	371	104	12. 10. 2020 (18:33)
Sang Lab – klinická laboratoř s. r. o (Karlovy Vary)	Karlovarský kraj	600	600	100%	0	0	202	53	12. 10. 2020 (06:00)
Laboratoř Agel a. s. Ostrava, Laboratoř klinické mikro...	Moravskoslezský kraj	900	568	63%	-200	132	1 433	481	12. 10. 2020 (08:07)
Fakultní nemocnice v Motole	Hlavní město Praha	600	550	92%	0	50	364	90	12. 10. 2020 (06:00)
CITYLAB spol. s r.o.	Hlavní město Praha	500	500	100%	0		84	22	12. 10. 2020 (08:53)
GHC Genetics	Hlavní město Praha	500	500	100%	0	0	0	0	12. 10. 2020 (23:23)
Celkem		32 440	18 524	57%	0	16 408	10 519	2 915	12. 10. 2020 (23:59)

Zobrazit detail LAB:

Pro zobrazení detailu laboratoře ji označte v tabulce a poté klikněte na tlačítko pod tabulkou.

OPERACE „HRANICE PODPORA IZS“

Úkol: Kontrola bývalých hraničních přechodů ČR, společný úkol příslušníků IZS a AČR
Nasazení: 84 vojáků, 11 vozidel a 10 kontejnerů
Termín: 10. března – 17. března 2020

MOBILNÍ ODBĚROVÉ TÝMY

Úkol: Zabezpečení hromadných odběrů vzorků k testování na nemoc covid-19
Nasazení: 14 týmů, 28 zdravotníků
Termín: březen 2020 – dosud

CALL CENTRA

Úkol: Podpora KHS v navolávání rizikových kontaktů
Nasazení: až 200 vojáků (čtyři call centra – Tábor, Ruzyně, Opava, Prostějov)
Termín: březen 2020 – dosud

ZAPOJENÍ ODBORU BIOLOGICKÉ OCHRANY TĚCHONÍN

Úkol: Odborná pomoc v civilních zdravotnických zařízeních a zařízeních sociálních služeb a pomoc s plynulým chodem laboratoře ÚVN Praha
Nasazení: 2020 – dosud
Termín: 12. března 2020 – dosud

OPERACE „KOMUNIKACE“

Úkol: Podpora operační komunikace a včasného informování o působení armády v operacích.
Nasazení: až 21 příslušníků kybernetických sil a informačních operací (KysIO)
Termín: 12. března 2020 – dosud

OPERACE „LITOVEL“

Úkol: Nasazení vojenské lékařské ambulantní péče a Vojenské policie k zajištění prostoru epidemii zasažených obcí Litovel a Uničov
Nasazení: denně 95 osob a 49 kusů techniky
Termín: 19. března – 6. dubna 2020

OPERACE „OKO“

Úkol: Dočasná ochrana hranic ČR s okolními státy, společný úkol AČR ve smíšených hlídkách s příslušníky Policie ČR
Nasazení: 9 074 vojáků a 1 171 kusů vojenské techniky
Termín: 16. března – 12. června 2020

OPERACE „KOMPLEXNÍ PODPORA“

Úkol: Logistická podpora nasazeným jednotkám armády, integrovaného záchranného systému, Státní správě hmotných rezerv a místním samosprávám
Nasazení: 400 osob a téměř 500 kusů techniky
Termín: 18. března – 15. června 2020

OPERACE „TRIAGE I.“

Úkol: Posílení odběrových míst, provedení odběrů ve vojenských zařízeních a nasazení k podpoře plnění úkolů triáže (třídění pacientů) v ÚVN Praha
Nasazení: 8 osob
Termín: 20. dubna – 3. května 2020

OPERACE „TRIAGE II.“

Úkol: Podpora plnění úkolů triáže ve Vojenské nemocnici Olomouc
Nasazení: 6 osob
Termín: 4. května – 13. května 2020

OPERACE „ASISTENCE I.“

Úkol: Asistence vojáků v krajských sociálních zařízeních a vykonávání pomocných prací
Nasazení: 50 týmů asistence a 20 týmů dezinfekce (360 osob)
Termín: 7. dubna – 15. června 2020

OPERACE „CHYTRÁ KARANTÉNA“

Úkol: Odborná podpora Ministerstvu zdravotnictví, vytvoření meziresortního místa velení Centrálního řídicího týmu Chytré karantény
Nasazení: permanentně 68 vojáků, průběžně až 500 vojáků v souvisejících úkolech
Termín: od 23. června 2020 – dosud

2020

březen

duben

červen

LITOVEL – 19. 3. – 6. 4. 2020

OKO – 16. 3. – 12. 6. 2020

KOMPLEXNÍ PODPORA – 18. 3. – 15. 6. 2020

HRANICE PODPORA IZS – 10. – 17. 3. 2020

MOBILNÍ ODBĚROVÉ TÝMY – od března 2020 – až dosud

CALL CENTRA – od března 2020 až dosud

ZAPOJENÍ ODBORU BIOLOGICKÉ OCHRANY TĚCHONÍN – 12. 3. 2020 – dosud

KOMUNIKACE – 12. 3. 2020 – dosud

TRIAGE I. – 20. 4. – 3. 5. 2020

TRIAGE II. – 4. – 13. 5. 2020

ASISTENCE I. – 7. 4. – 15. 6. 2020

Přehled nasazení armády

během pandemie od 12. 3. 2020 do 15. 6. 2021

OPERACE „VOLBY“

Úkol: Zabezpečení zvláštního způsobu voleb do zastupitelstev krajů a Senátu v 76 okresech a ve třech volebních okrscích

Nasazení: 2 092 vojáků

Termín: 30. září – 10. října 2020

OPERACE „POLNÍ ZÁLOŽNÍ ZDRAVOTNICKÉ ZAŘÍZENÍ“

Úkol: Výstavba a provoz polního záložního zdravotnického zařízení v areálu PVA Praha-Letňany

Nasazení: výstavba – 70 vojáků a 81 vozidel, 49 standardizovaných kontejnerů ISO a 340 tun materiálu, aktivace – 248 vojáků

Termín: 18. – 25. října 2020, v pohotovosti do 19. února 2021

NASAZENÍ ZAHRANIČNÍCH LÉKAŘŮ

Úkol: Nasazení vojenských zdravotníků ze zemí Evropské unie a NATO

Nasazení: Lékaři (12 – USA, 6 – Velká Británie, 2 – Německo a 1 – Francie) byli nasazení ve vojenských nemocnicích Praha, Brno a Olomouc

Termín: 30. října – 6. prosince 2020

OPERACE „ASISTENCE II.“

Úkol: Asistence vojáků v krajských sociálních zařízeních a vykonávání pomocných prací

Nasazení: K 31. 3. 2021 3 792 vojáků ve 149 zařízeních

Termín: 8. října 2020 – 31. května 2021

OPERACE „CLS“

Úkol: Vyčlenění 400 vojáků s kurzem Combat Life Saver na pomocné práce ve zdravotnictví

Nasazení: v 64 nemocnicích se vystřídalo 920 vojáků a 38 kusů techniky

Termín: 18. listopadu 2020 – 21. února 2021

OPERACE „PODPORA AOC“

Úkol: Podpora antigenních odběrových center ve stacionárních nemocnicích

Nasazení: 98 vojáků s kurzem CLS v 41 nemocnicích (k 30. 4. 2021)

Termín: 18. prosince 2020 – dosud

OPERACE „PODPORA“

Úkol: Kontrola dodržování usnesení vlády č. 134/2021 ze dne 14. února 2021, kterým se omezuje volný pohyb ve vybraných okresech ČR

Nasazení: 64 VP (40 VeVP Tábor a 24 VeVP Olomouc) a 32 vozidel

Termín: 19. února – 28. února 2021

OPERACE „LOCKDOWN“

Úkol: Posílení Policie ČR při kontrole a prosazování omezení pohybu občanů ČR na stacionárních kontrolních stanovištích a posílení mobilních hlídek Policie ČR

Nasazení: 8 984 vojáků

Termín: 1. března – 11. dubna 2021

OPERACE „MODERNA“

Úkol: Očkování vybraných 2 500 vojáků předurčených k zabezpečení chodu zdravotnických a sociálních zařízení a zabezpečení chodu klíčové infrastruktury ČR/ACR

Termín: 22. března – 28. dubna 2021

OPERACE „VAKCINACE“

Úkol: Vybudování Národního očkovacího centra O2 universum a zabezpečení asistenční služby a částečné zabezpečení zdravotních služeb

Nasazení: výstavba – 70 vojáků, provoz 250 vojáků, 70 v jedné rotaci

Termín: 9. dubna – 4. května 2021, provoz 4. května – dosud

Nasazení aktivní zálohy: 14. července – 15. srpna 2021

2021

září — — — — — listopad — — — — — únor — — — — — červen

VOLBY – 30. 9. – 10. 10. 2020

POLNÍ NEMOCNICE – 18. – 25. 10. 2020

ZAHRANIČNÍ LÉKAŘI – 30. 10. – 6. 12. 2021

ASISTENCE II. – 8. 10. 2020 – 31. 5. 2021

CLS – 18. 11. 2020 – 21. 2. 2021

PODPORA AOC – 18. 12. 2020 – dosud

PODPORA – 19. 2. – 28. 2. 2021

LOCKDOWN – 1. 3. – 11. 4. 2021

MODERNA – 22. 3. – 28. 4. 2021

VAKCINACE – 4. 5. 2021 – dosud

CHYTRÁ KARANTÉNA – 23. 6. 2020 – 30. 9. 2021

Stravování vojáků na zahraničních operacích bylo během pandemie limitované. Jedlo se mimo velké jídelny. Přesto si vojáci v Afghánistánu alespoň dopřáli štědrou večeří. Odděleně od ostatních a s dezinfekcí na stole.

Mise v karanténě fungovaly

Pandemie a přijatá hygienická opatření ovlivnily všechny v armádě. Specificky pak Velitelství pro operace, které vedle národních operací muselo okamžitě řešit operační nasazení armády jak na území České republiky, tak v zahraničních operacích. Útvary na taktické úrovni mezitím řešily, jak se vypořádat s přerušným praktickým výcvikem a novými úkoly. Operační velitelství muselo i přes stále se měnící pandemická opatření zabezpečit plnohodnotné přípravu, nasazení a vyhodnocování zahraničních operací.

„Ze všech opatření byla pro nás asi nejsložitější sledovat pandemické dění v jednotlivých operacích a nepřetržitě vyhodnocovat požadavky operačních velitelů, a dále striktní karanténní opatření, která byla v úzké koordinaci s hlavní hygieničkou Ministerstva obrany nastavena u všech jednotek na čtrnáct dní před vysláním jednotek a minimálně týden po

návratu ze zahraniční operace. Ze dne na den jsme proto museli přeplánovat lety a přeorganizovat rotace vojáků,“ vzpomíná plukovník Josef Nejedlý z Velitelství pro operace. „Když byl náhodou někdo při testech pozitivní, znamenalo to ihned přijmout nezbytná opatření a přeplánovat celou rotaci a plán letů.“

Karantény i dodávky ochranných pomůcek byly nutností

Pandemie měla dopad i na jinak standardní služby Odboru biologické ochrany Těchonín, kam se vojáci hned z letiště odváželi k testům a preventivní třídní karanténě po návratu z misí. Najednou vojáci byli v Těchoníně po návratu až v dvoutýdní karanténě oproti původním dvěma dnům. To nebylo nic jednoduchého pro limitované kapacity místní ubytovny ani pro ty, kteří se těšili po více jak půlroce domů za rodinami. Karanténní opatření armáda samozřejmě zavedla dle požadavků jednotlivých misí i v místě nasazení vojáků. Zkomplikovala třeba stravování vojáků, kteří museli jíst mimo společné jídelny nebo měli k dispozici pouze bojové dávky potravin.

Další výzvou a urgentním úkolem spojeným s pandemickou situací bylo dozásobit ochrannými pomůckami vojáky v zahraničí, v době, kdy byly špatně dostupné i doma. Zásilky byly v omezeném množství doplňovány v rámci rotací anebo zásobovacím lety. „Musím vyzdvihnout práci Centra podpory operací, které je přímo určeno k logistické podpoře zahraničních operací. Cení si jejich skvělé práce,“ shrnuje činnost pardubického útvaru plukovník Nejedlý. Takzvané CPO vzniklo stejně jako operační velitelství v lednu 2020. Tedy mělo jen necelé tři měsíce relativního klidu na svůj „rozjezd“. CPO společně s 14. plukem logistické podpory zajišťovalo také rozvoz a distribuci pomůcek po českém území.

V Mali covid dočasně přerušil výcvik a část vojsk se stáhla. Změnou byly pro české vojáky roušky a přísná hygienická opatření, která sice omezovala, ale nakonec pomohla plnit českým vojákům jejich úkoly i během první vlny pandemie. Ta do Mali přišla se zpožděním až v létě.

Vojáci zůstali častěji na základnách

Neobvyklá situace ovlivnila i plnění úkolů přímo v jednotlivých operacích. Většina výcvikových aktivit se soustředila na základny. Vojáci zpravidla nevyjížděli na výcvik mimo základnu, výjezdy se omezily na nutné minimum. Jediné, z čeho se neslevilo, byly úkoly spojené s ochranou základen a ochrany koaličních vojsk.

Dalším omezením byl volný pohyb po základnách a mezi základnami včetně zákazu vstupu místních civilních zaměstnanců, realizace odborných stáží a mezinárodních návštěv atd.

Vzhledem ke kritické situaci v některých regionech došlo u misi jako například EUTM v Mali a Resolute Support v Afghánistánu k dočasnému snížení počtů a stažení částí sil. Například v Mali se jednalo až o polovinu vojáků. Po odeznění první vlny pandemie se ale opět vrátili. V případě Mali se čeští vojáci nestáhli. V té době česká armáda velela misi Evropské unie. „Návrat vojáků do mise jsme pečlivě naplánovali, výcvik bylo nutné vzhledem k úkolům obnovit. Nešlo čekat do úplného odeznění pandemie,“ komentoval průběh mise brigádní generál František Ridzák, který velel misi EUTM od června loňského roku do ledna 2021.

Výcvik armády byl dočasně omezen, vyjma přípravy do misi. Některé části přípravy probíhaly online nebo na posádkových cvičištích. „Mandatní výcvik a závěrečné certifikační cvičení ale jednotky splnily. Přísná opatření neměla zásadní vliv na kvalitu jejich příprav. Vycvičenost a bezpečnost vojáků byly i v tomto případě priority, ze kterých jsme nijak výrazně neslevili,“ doplňuje plukovník Nejedlý.

Další úkol související s pandemií byl pro operační velitelství stahování českých občanů ze zahraničí. „Šlo například o civilní zaměstnance NATO, policie a Ministerstva zahraničních věcí včetně jejich rodin. Velkou výzvou bylo také nastavení pravidel pro leteckou přepravu osob

zasažených nemocí covid-19. Museli jsme opět k ochraně pilotů a osádek letounu nastavit pravidla a standardní postupy tak, aby covidové transporty nevyřadily z provozu v té době jedinou dostupnou možnost leteckých přeprav. Musím zmínit konstruktivní přístup při řešení této otázky zejména hlavní hygieničky, velení kbelské základny a libereckých chemiků,“ vysvětluje plukovník Nejedlý. Hygienická opatření v zahraničních operacích stále trvají. Jsou neustále konzultována s jednotlivými operacemi veliteli a hlavní hygieničkou Ministerstva obrany.

Opatření přizpůsobená místu nasazení

Rychle přijatá opatření pomohla jak našim vojákům hlavně na začátku první vlny pandemie, tak také operačním velitelům, kteří disponovali v boji proti pandemii covid-19 pouze omezenou zdravotnickou kapacitou a materiálem v místě nasazení.

Opatření odrážela reálný stav a odlišnou pandemickou situaci v místě nasazení vojáků. Například na podzim loňského roku, když celá Česká republika chodila v rouškách i na ulicích, v Litvě a Lotyšsku vojáci během výcviku jedli ve společných prostorech bez ochrany dýchacích cest. Byla jim ale pravidelně měřena teplota a v případě symptomů šli okamžitě do karantény.

„Naprostou nutnou je rychlá adaptace, přiměřená reakce a denní spojení se všemi veliteli. Jen tak bylo možné zvládnout obě vlny. Nyní se nám podstatně mění situace zavedením povinného očkování vojáků před vysláním do zahraniční operace, což zásadně pomůže ke snížení epidemiologických opatření a návratu do normálu,“ uzavírá přehled přijatých opatření plukovník Nejedlý.

Text: plk. Magdalena Dvořáková, foto: archiv VeOper